

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Vilniaus miesto savivaldybės tarybai

IŠVADA DĖL TIKSLINGUMO PROJEKTĄ „VILNIAUS MIESTO MOKYKLINIO UGDYMO PASLAUGŲ KOKYBĖS IR EFEKTYVUMO DIDINIMAS“ ĮGYVENDINTI VALDŽIOS IR PRIVATAUS SUBJEKTO PARTNERYSTĖS BŪDU

2022 m. sausio 20 d. Nr. R-11-02
Vilnius

Vilniaus miesto savivaldybės administracija 2022 m. sausio 7 d. raštu¹ kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą dėl išvados dėl tikslingumo projektą „Vilniaus miesto mokyklinio ugdymo paslaugų kokybės ir efektyvumo didinimas“ įgyvendinti valdžios ir privataus subjekto partnerystės būdu pateikimo.

Pagal Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 4 punktą savivaldybės kontrolierius (savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba) rengia ir savivaldybės tarybai teikia išvadas dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės įgyvendinimo tikslingumo ir pritarimo galutinėms viešojo ir privataus sektorių partnerystės sutarties sąlygoms, jeigu jos skiriasi nuo sprendimo dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo nurodytų partnerystės projektų sąlygų. Savivaldybės lėšų ir turto, reikalingų valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarčiai įgyvendinti, panaudojimą, taip pat valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarčių sudarymą ir įgyvendinimą teisės aktų nustatyta tvarka tikrina valstybės ir savivaldybės kontrolės institucijos². Sprendimus dėl valdžios ir privataus subjektų partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo priima savivaldybės taryba³.

¹ Vilniaus miesto savivaldybės administracijos 2022 m. sausio 7 d. raštas Nr. A51-2805/22(3.3.9.1E-AD24 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimo projekto „Dėl tikslingumo projektą „Vilniaus miesto mokyklinio ugdymo paslaugų kokybės ir efektyvumo didinimas“ įgyvendinti valdžios ir privataus subjekto partnerystės būdu“ išvados pateikimo“

² Investicijų įstatymo 15² straipsnio 11 dalis

³ Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 29 punktą, Investicijų įstatymo 15² straipsnio 9 dalis

Vilniaus miesto savivaldybės kontrolieriaus 2022 m. sausio 10 d. pavedimu⁴ atliktas tikslingumo vertinimas projektą „Vilniaus miesto mokyklinio ugdymo paslaugų kokybės ir efektyvumo didinimas“ (toliau – projektas) įgyvendinti valdžios ir privataus subjekto partnerystės būdu. Atliekant vertinimą buvo vadovaujamosi Vilniaus miesto savivaldybės administracijos (toliau – VMSA) pateiktais dokumentais su prielaida, kad juose pateikti duomenys yra tikri ir teisingi.

Vertinimo metu nustatyta, kad pagal galiojantį teisinį reglamentavimą:

1. Sprendimus dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų įgyvendinimo tikslingumo priima savivaldybės taryba, tai išimtinė jos kompetencija⁵.

2. Viešojo ir privataus sektorių partnerystė – valstybės arba savivaldybės institucijos ir privataus subjekto įstatymuose nustatyti bendradarbiavimo būdai, kuriais valstybės arba savivaldybės institucija perduoda jos funkcijoms priskirtą veiklą privačiam subjektui, o privatus subjektas investuoja į šią veiklą ir jai vykdyti reikalingą turtą, už tai gaudamas įstatymų nustatytą atlyginimą⁶.

3. Viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdus nustato Investicijų įstatymas, Koncesijų įstatymas, kiti įstatymai.

4. Valdžios ir privataus subjektų partnerystė – viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdas, kai privatus subjektas valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nustatytomis sąlygomis investuoja į valdžios subjekto funkcijoms priskirtas veiklos sritis ir šiai veiklai vykdyti reikalingą valstybės arba savivaldybės turtą ir vykdo tose srityse šiame įstatyme nustatytą veiklą, už kurią privačiam subjektui atlyginimą moka valdžios subjektas⁷. Valdžios ir privataus subjektų partnerystė taikoma, jeigu ji užtikrina efektyvų valstybės ir savivaldybės funkcijų įgyvendinimą, viešąjį interesą ir visuomenės poreikių tenkinimą⁸.

5. Valdžios subjektas – savivaldybės tarybos sprendimu – savivaldybės vykdomoji institucija, kai privačiam subjektui perduodama savivaldybės funkcijoms priskirta veikla⁹.

6. Privatus subjektas - bet kokios teisinės formos juridinis asmuo, viešasis juridinis asmuo, išskyrus viešąjį ir privatų juridinius asmenis, kurie Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymo nustatyta tvarka priskiriami prie valdžios sektoriaus, arba tokių asmenų grupė, iš kurios, valdžios subjektui priėmus sprendimą sudaryti valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartį, gali būti reikalaujama įgyti tam tikrą teisinę formą. Privačiu subjektu gali būti ir užsienio juridinis asmuo

⁴ Vilniaus miesto savivaldybės kontrolieriaus 2022 m. sausio 10 d. pavedimas Nr. B-02-6 „Dėl išvados pateikimo „Dėl tikslingumo projektą „Vilniaus miesto mokyklinio ugdymo paslaugų kokybės ir efektyvumo didinimas“ įgyvendinti valdžios ir privataus subjekto partnerystės būdu“

⁵ Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 29 punktas

⁶ Investicijų įstatymo 2 straipsnio 15 dalis

⁷ Investicijų įstatymo 2 straipsnio 16 dalis

⁸ Investicijų įstatymo 15² straipsnio 1 dalis

arba kitas ūkio subjektas, įsteigtas pagal užsienio valstybės teisę ir neturintis juridinio asmens statuso, taip pat Lietuvos Respublikoje įsteigti Europos Sąjungos valstybėse narėse ir kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse įsisteigusią įmonių filialai¹⁰.

7. Valdžios subjektas, prieš priimdamas sprendimą taikyti valdžios ir privataus subjektų partnerystę Investicijų įstatymo 15² straipsnio 3 dalyje nustatytai veiklai vykdyti (t. y., veiklai, susijusiai su infrastruktūros, taip pat naujo arba jam perduoto valdyti ir naudoti valstybės ar savivaldybės turto projektavimu, statyba, rekonstravimu, remontu, atnaujinimu, valdymu, naudojimu ir priežiūra bei viešųjų paslaugų teikimu šiose srityse: transporto, švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos, kultūros, turizmo, viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos ir kitose įstatymų nustatytoje valdžios subjekto veiklą ir funkcijas apimančiose srityse), privalo:

7.1. atlikti šios veiklos analizę;

7.2. skaičiavimais pagrįsti šios partnerystės taikymo efektyvumą ir galimus trūkumus;

7.3. gauti Centrinės projektų valdymo agentūros (toliau – CPVA) išvadą dėl partnerystės projekto socialinės ekonominės naudos;

7.4. įvertinti:

7.4.1. riziką, susijusią su veiklos perdavimu taikant valdžios ir privataus subjektų partnerystę;

7.4.2. valdžios ir privataus subjektų partnerystės ekonominius ir finansinius aspektus, palygindamas valdžios ir privataus subjektų partnerystės sąnaudas su sąnaudomis veiklą vykdant kitais įmanomais būdais;

7.4.3. valdžios ir privataus subjektų partnerystės naudą, palygindamas su nauda, gaunama taikant kitus įmanomus veiklos įgyvendinimo būdus, taip pat galimą žalą ir (arba) grėsmes ir jų įtaką visuomenės interesams;

7.4.4. turto, reikiamo valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nustatytai veiklai vykdyti, įskaitant šiam turtui priskirtą žemės sklypą, teisinį statusą¹¹.

8. Pagal valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartį valdžios subjektas suteikia privačiam subjektui teisę vykdyti Investicijų įstatymo 15² straipsnio 3 dalyje nustatytą veiklą, valdyti ir naudoti šiai veiklai vykdyti reikalingą valstybės arba savivaldybės turtą ir įsipareigoja mokėti privačiam subjektui atlyginimą už jo vykdomą veiklą, o privatus subjektas įsipareigoja vykdyti sutartyje nustatytą veiklą ir užtikrinti investicijas, kurių reikia šiai veiklai vykdyti ir jai vykdyti reikalingam turtui sukurti arba perduoto valdyti ir naudoti turto būklei pagerinti. Valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartis turi būti rašytinė, sudaroma ne trumpesniai kaip 3 metų ir

⁹ Investicijų įstatymo 1 straipsnio 17 dalis

¹⁰ Investicijų įstatymo 15¹ straipsnio 2 dalies 2 punktą

¹¹ Investicijų įstatymo 15² straipsnio 2 ir 3 dalys

ne ilgesniam kaip 25 metų laikotarpiui vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu ir kitais teisės aktais¹².

9. Valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutarties galiojimo laikotarpiu valdžios subjektas gali perduoti privačiam subjektui patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį arba panaudos teise pagal panaudos sutartį valdyti ir naudoti valstybės arba savivaldybės nekilnojamąjį turtą ir kitą turtą, reikiamą valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nustatytai veiklai vykdyti, išskyrus žemę. Nuosavybės teisė į perduotą valdyti ir naudoti valstybės arba savivaldybės turtą privačiam subjektui negali būti perduodama. Privatus subjektas šio turto negali naudoti valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartyje nenustatytai veiklai vykdyti¹³.

10. Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimą, teikimą, vertinimą, sprendimų dėl projektų įgyvendinimo priėmimą, įgyvendinimą, partnerystės procese dalyvaujančių institucijų teises, pareigas ir atsakomybę reglamentuoja Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklės¹⁴.

VERTINIMO REZULTATAI

1. Dėl viešojo ir privataus sektorių partnerystės

1.1. Identifikuotos projekto įgyvendinimo priežastys, pagrįstas projekto įgyvendinimas viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės būdu.

VMSA pateiktais duomenimis, identifikuotos projektu sprendžiamos problemos: neužtikrinta Vilniaus miesto mokyklinio ugdymo paslaugų kokybė ir teikimo efektyvumas (nėra tinkamos būklės infrastruktūros kokybiškų švietimo paslaugų teikimui ir atitinkančios šiuolaikinei mokyklai keliamų užduočių); nepakankamas bendrojo ugdymo paslaugų prieinamumas (didėjančiam mokinių skaičiui Vilniaus mieste nėra sudarytos tinkamos bendrojo ugdymo sąlygos bei neužtikrinta reikiama ugdymo infrastruktūra). Projekto tikslas – didinti Vilniaus miesto mokyklinio ugdymo paslaugų kokybę ir teikimo efektyvumą. Projekto uždavinys – užtikrinti reikiamą infrastruktūrą, įgalinančią padidinti Vilniaus miesto mokyklinio ugdymo paslaugų kokybę ir teikimo efektyvumą.

Pagal Investicinį projektą, VMSA atlikdama ugdymo paslaugų kokybės vertinimą Vilniaus miesto švietimo įstaigose nustatė, kad tikslingiausia pagerinti mokyklinio ugdymo paslaugų kokybę ir teikimo efektyvumą šiose ugdymo įstaigose: Vilniaus Šv. Kristoforo progimnazijoje; Vilniaus Filaretų pradinėje mokykloje; Vilniaus Petro Vileišio progimnazijoje; Vilniaus Barbaros Radvilaitės progimnazijoje; Vilniaus Gerosios Vilties progimnazijoje.

¹² Investicijų įstatymo 15¹ straipsnio 1 ir 3 dalys

¹³ Investicijų įstatymo 15² straipsnio 4 dalis.

Savivaldybė turi profesinę patirtį įgyvendinti projektą. Pagal VMSA pateiktą informaciją, partnerystės taikymo efektyvumas buvo pagrįstas atliekant finansinius ir ekonominius skaičiavimus įgyvendinant projektą VMS lėšomis ir įgyvendinant valdžios ir privataus subjekto partnerystės būdu. Planuojamos projekto kapitalo investicijos sudaro 58 708 560 Eur. Projekto įgyvendinimas VMS lėšomis nesant galimybės papildomai skolintis, apribotų Savivaldybei galimybę įgyvendinti kitus projektus ir skirti lėšas kitoms VMS kryptims. Atsižvelgiant į tai, projektą siekiama įgyvendinti kartu su privačiais investuotojais, kas leistų visą projekto investicijų (finansinę ir fizinę) našta perkelti privačiam subjektui.

Numatyti turto, reikalingo projekto veikloms vykdyti, perdavimo privačiam subjektui būdai yra pagrįsti ir atitinka Investicijų ir Žemės įstatymų nuostatas: valstybei nuosavybės teise priklausančio turto (žemės sklypų) perdavimo būdas – nuoma, savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto (5 mokyklų pastatai) perdavimo būdas - patikėjimo teisė, dviejų naujų baseinų prie mokyklų bei sukurto/atnaujinto kilnojamojo turto (įranga, inventorių, baldai) perdavimo būdas – patikėjimo teisė. Atsižvelgiant į tai, kad projekto veikloms vykdyti reikalingi žemės sklypai šiuo metu yra naudojami savivaldybės panaudos teise, iki valdžios ir privataus subjekto partnerystės sutarties įsigaliojimo visa apimtimi, savivaldybė turės atsisakyti panaudos teisės į tuos žemės sklypus, kad jie galėtų būti perduodami privačiam subjektui nuomos teise. Siekiant sumažinti savivaldybės išlaidas, siūlytina numatyti, kad žemės sklypai privačiam subjektui būtų išnuomojami tik projektavimo statybos darbų vykdymo laikotarpiui (iki paslaugų teikimo). Tokiu būdu bus sumažinta rizika, kad Savivaldybei per metinį mokėjimą reikės atlyginti privataus subjekto žemės nuomos mokesčio išlaidas.

Pateikti dokumentai leidžia daryti išvadą, kad projektas yra kompleksinis, atitinka paslaugų teikimo efektyvumo didinimo, paslaugos poreikio ilgalaikiškumo kriterijus, numatytas investicijų poreikis, galimos projekto rizikos identifikuotos, išskirtos ir aprašytos rizikų grupės. Nustatytos rizikos padalintos tarp VMS ir privataus subjekto. Privačiam subjektui priskirta didžiausia rizikos dalis: statybos, tinkamumo ir dalis paslaugų rizikos. Savivaldybė siekia perduoti projekto vykdymą ir rizikas privačiam subjektui dėl nepakankamų finansinių resursų (VMS 2022 m. biudžeto projekte asignavimai viršija pajamas) bei ribotų Savivaldybės finansinių galimybių skolintis. Tuo tarpu, sutarties vykdymo metu VMS mokėtina metinė suma galėtų būti priimtina dėl galimybės ją sumokėti. Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, viešojo ir privataus sektorių partnerystės (toliau – VPSP) poreikis laikytinas pagrįstu.

Pagal numatytus VPSP tikslus ir pateiktus skaičiavimus, privačiam subjektui, laimėjusiam konkursą, būtų suteikiamas leidimas vykdyti veiklą, susijusią su projektavimu ir statyba

¹⁴ LR Vyriausybės 2009-11-11 nutarimas Nr. 1480

infrastruktūros objektuose ir teritorijoje, statinių techninės priežiūros paslaugų teikimu, statinių ir teritorijos valymu, atliekų tvarkymu ir komunalinių paslaugų organizavimu, statinių ir teritorijos apsaugos paslaugų teikimu, tačiau nebus suteikiama teisė vykdyti ūkinę komercinę veiklą naudojant savivaldybės turtą bei papildomai investuojant į šį turtą. Visi mokėjimai už atliktus darbus ir teikiamas paslaugas per visą VPSP laikotarpį būtų vykdomi iš savivaldybės asignavimų. Atsižvelgiant į tai, pasirinktas viešojo ir privataus sektorių partnerystės būdas – valdžios ir privataus subjekto partnerystė, laikytinas pagrįstu.

1.2. Projektas yra numatytas galiojančiuose strateginiuose veiklos planuose ir savivaldybės vidutinės arba trumpos trukmės planavimo dokumentuose¹⁵.

Projektas atitinka Vilniaus miesto 2021-2030 metų strateginio plėtros plano 3.2.2 tikslo „Visiems vaikams užtikrinti kokybiškų švietimo paslaugų prieinamumą“ uždavinį 1.2.1 „Įkvepianti edukacinė aplinka“ (1.2.1.1 priemonę „Atsižvelgiant į šiuolaikinius ugdymo poreikius modernizuoti mokyklų tinklą, renovuoti pastatus bei atnaujinti įrangą“), 1.2.2 uždavinį „Galimybė rinktis ugdymo formą, darželį ir mokyklą pagal vaiko gyvenamąją vietą ir poreikius (1.2.2.1 priemonę „Užtikrinti mokyklų steigimą, atitinkantį miestiečių poreikius), 3.2.4 tikslo „Skatinti sąmoningą sveikos gyvensenos pasirinkimą“ 1.4.2. uždavinį „Judrumą skatinanti aplinka ir mokiniams patrauklios bei ilgalaikius įpročius diegiančios aktyvaus laisvalaikio veiklos“ (1.4.2.1 priemonę „Vystyti vaikams patrauklią fiziniam ugdymui skirtą ugdymo įstaigų infrastruktūrą“), Vilniaus miesto 2022-2024 metų strateginio veiklos plano švietimo programos 2 tikslą „Vilniaus mieste visiems užtikrinti kokybiškų švietimo paslaugų prieinamumą“, 4 tikslą „Skatinti sąmoningą sveikos gyvensenos pasirinkimą“.

Projektas atitinka patvirtintus Vilniaus miesto švietimo politikos tikslus:

I – Paslaugų prieinamumas. Paslaugos turi atitikti visų moksleivių (įskaitant specialiųjų poreikių ar su negalia) poreikius ir atitikti šiuolaikinius infrastruktūros reikalavimus.

II - Sąlygų kiekvienam vaikui pasiekti aukščiausią jam mąstymo ir akademinį gebėjimų lygį sudarymas.

III – Palankios emocinės aplinkos kūrimas moksleiviams ir pedagogams.

IV – Sveikatingumo lygio kėlimas. Sudaryti sąlygas kuo įvairesnių rūšių fiziniam aktyvumui tiek pamokų, tiek pertraukų metu ir skatinti sveiką gyvenseną.

1.3. Apskaičiuota ir įvertinta projekto socialinė ir ekonominė nauda.

¹⁵ Viešojo ir privataus sektorių partnerystės projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. 1480, 4 p.

Investiciniame projekte apskaičiuota projekto alternatyvų socialinė ir ekonominė nauda. Pagal investicinį projektą, finansinių rodiklių analizės rezultatai rodo, jog grynosios dabartinės vertės investicijoms diskontuoti projekto grynujų pajamų srautai nepadengia diskontuotų investicijų ir veiklos išlaidų nė vienos iš alternatyvų atveju. T. y., projektas per projekto ataskaitinį laikotarpį finansiškai neatsiperka (vertinant viešojo sektoriaus investicijas, pajamas ir išlaidas), nes jis yra socialinis ir nėra generuojantis investicijas atperkančias pajamas, tačiau jis generuoja ekonominę teigiamą naudą.

Gauta privaloma Centrinės projektų valdymo agentūros išvada¹⁶ dėl projekto socialinės ir ekonominės naudos. Pagal šią išvadą projekto įgyvendinimas teikia socialinę-ekonominę naudą visuomenei ir jį būtų tikslinga įgyvendinti VPSP būdu, iškeltooms problemoms spręsti pasirinkta investicinio projekto įgyvendinimo alternatyva „rekonstrukcija“ socialiniu-ekonominiu požiūriu yra naudingiausia, kurią tikslinga būtų įgyvendinti VPSP būdu.

1.4. Apskaičiuota valdžios ir privataus subjekto partnerystės sutarties trukmė

Investiciniame projekte numatyta, kad projekto ataskaitinis laikotarpis¹⁷ – 15 metų (privatus subjektas projektavimo ir rangos darbus atliks per 3 metus, o paslaugas teiks 12 metų), analogiškai, maksimalus valdžios ir privataus subjekto partnerystės terminas, nurodytas VMS tarybos sprendimo projekte – 15 metų. Nurodyta sutarties trukmė neviršija Investicijų įstatyme numatytos maksimalios sutarties trukmės (25 metai). Numatytas sutarties terminas atitinka reikalavimą, kad VPSP sutarties trukmė būtų trumpesnė arba lygi turto naudingo eksploatavimo laikotarpiui¹⁸. 15 metų laikotarpis yra optimalus privačiam subjektui atpirkti įdėtas investicijas. Taip pat, sutarties trukmė parinkta atsižvelgiant į naudingą ugdymo įstaigų pastatų tarnavimo laiką.

2. Dėl savivaldybės galimybės priimti turtinius įsipareigojimus

VMS tarybos sprendimo projekto 1.6 punkte nustatyti 93 679 775 Eur (su PVM) maksimalūs VMS turtiniai įsipareigojimai grynąja dabartine verte, t. y., tiek maksimaliai galėtų kainuoti projekto įgyvendinimas VMSA, jei ji perduodamas veiklas vykdytų ir paslaugas teiktų pati. Pagal VMS tarybos sprendimo aiškinamąjį raštą, valdžios ir privataus subjekto sutartyje bus nurodomi tik tie VMSA įsipareigojimai, kurie susiję su privačiam subjektui perduodamos veiklos išlaidomis, bei VMSA pasilieka rizika. Pagal pateiktus duomenis planuojamas maksimalus metinis mokėjimas privačiam subjektui už infrastruktūros sukūrimą, priežiūrą, valymą, atliekų tvarkymą, komunalinių paslaugų organizavimą ir apsaugos organizavimą sudarytų 7 090 306 Eur.

¹⁶ Koncesijų įstatymo 14 straipsnio 11 dalis, 66 straipsnio 2 dalies 1 punktas; Centrinės projektų valdymo agentūros 2021 m. gruodžio 8 d. raštas Nr. 2021/1-16307

¹⁷ Nustatytas remiantis VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus patvirtinta „Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika“ 18 VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus patvirtinta „Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika“

Pažymėtina, kad CPVA išvadoje siūloma savivaldybei, atsižvelgiant į turimas bei planuojamas finansines lėšas bei galimybę skolintis, įvertinti tai, kad Savivaldybė stokoja finansinių išteklių, reikalingų projektui įgyvendinti (VPSP mokėjimams privačiam subjektui mokėti). Todėl, jei šiam projektui nebūtų numatytas prioritetas finansavimas, peržiūrint kitus poreikius ir jų finansavimo eiliškumą, ir/ar nerandama pakankamai papildomų finansavimo šaltinių, projektas, pateiktos informacijos ribose, būtų vertinamas kaip finansiškai neprieinamas.

Pagal Fiskalinės drausmės įstatymo 3 straipsnio 1 dalį, valdžios sektoriaus finansai tvarkomi siekiant, kad vidutiniu laikotarpiu valdžios sektorius būtų perteklinis, pagal Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 2 dalį, savivaldybės biudžetas turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad pagal to biudžeto struktūrinį balanso rodiklį, apskaičiuotą kaupiamuoju principu, jis būtų perteklinis arba subalansuotas. Atkreiptinas dėmesys, kad Savivaldybės įsipareigojimų didinimas gali neigiamai įtakoti paskesnių metų Savivaldybės finansines galimybes ir Savivaldybės biudžeto paskesnių metų finansiniai rodikliai gali neatitikti fiskalinių taisyklių reikalavimų. Pažymime, kad pagal Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo¹⁹ nuostatas savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma turi atitikti balanso cikliškumo komponentės dydį. Savivaldybės skolinimosi galimybės galėtų didėti ankstesnių paskolų grąžinta dalimi. Dėl nuolat keičiamų teisės aktų neaišku kokie reikalavimai prisiimtiems įsipareigojimams bus atsiskaitymo už Investicijas laikotarpiu ir neaišku, ar Savivaldybė galės prisiimti ilgalaikius įsipareigojimus, nustatytus projekto Finansiniame modelyje, neaišku ar nebus pažeisti skolinimosi limitai. Todėl valdžios ir privataus subjekto partnerystės sutarties vykdymas neturėtų didinti VMS ilgalaikių įsipareigojimų, o tik turėti įtakos einamųjų metų mokėjimams. Taip pat būtina numatyti priemones, užtikrinančias, kad VMS pakaktų finansinių išteklių padengti numatytus metinius mokėjimus privačiam subjektui.

Atkreiptinas dėmesys, kad pagal parengtą investicijų projektą rekonstruojamų ugdymo įstaigų moksleiviai statybos metu bus perkeltami į nuomojamas patalpas. Pagal pateiktus skaičiavimus patalpų nuomos kaina gali sudaryti 6 541 844 Eur. Todėl, be ugdymo įstaigų pastatų rekonstravimo ir priežiūros išlaidų (t. y. be mokėjimo privačiam subjektui už projekto vykdymą) patalpų nuomos išlaidų kompensavimui bus reikalingi papildomi asignavimai. Kadangi šis projektas susijęs su dideliu kiekiu moksleivių perkėlimu į kitas patalpas ir kitais nepatogumais, susijusias su ugdymo procesu atlikimu netipinėmis sąlygomis, VMS parinktas privatus subjektas turi būti

¹⁹ Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnis (2021-12-14 Nr. XIV-745)

pajėgus per sutartyje nustatytą terminą atlikti griovimo, pastatų pastatymo ir įrangos montavimo darbus.

Iš pateiktų dokumentų galima spręsti, viešojo ir privataus sektoriaus partnerystės taikymo būdas – valdžios ir privataus subjektų partnerystė, yra pagrįstas, atitinka Investicijų įstatymo reikalavimus, projektas teikia socialinę-ekonominę naudą. Savivaldybės taryba, įvertinusi aukščiau pateiktas pastabas dėl savivaldybės galimybės prisiimti turtinius įsipareigojimus, numatant šiam projektui sutarties vykdymo laikotarpiu suteikti prioritetinį finansavimą, visų poreikių apimtyje ir jų finansavimo eiliškume, galėtų pasinaudoti galimybe nustatyti, kad projektą „Vilniaus miesto mokyklinio ugdymo paslaugų kokybės ir efektyvumo didinimas“ tikslinga įgyvendinti valdžios ir privataus subjekto partnerystės būdu.

Savivaldybės kontrolierius

Gintaras Radavičius